

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXI.

ČÍSLO 4

APRÍL 2013

**Láska víťazí - Neveril som, že pápež odstúpil - Komplexy a nedôvera
Božie znamenia v pozadí - Stanislav Škoda - Modlitby za kňazov
Jubileá kňazov - Omšové víno - Sv. Pius X.**

Láska víťazi

Kto si vyberie Ježiša bez kríža? Kto si nesie svoj kríž bez lásky? Tieto otázky nám približujú tajomstvo spásy, uskutočňujúce sa v osobe Ježiša Krista, kde kríž je symbolom spásy a nesmiernej lásky Boha voči hriešnemu ľudstvu.

Ježiš, ktorý je obrazom neviditeľného Boha, svojím krížom a zmŕtvychvstaním vykúpil svet. Jeho smrť na kríži je vrcholom neporovnateľnej lásky k svojmu ľudu a jeho zmŕtvychvstanie je dôkazom víťazstva lásky nad smrťou, nad nenávisťou sveta a egoizmom.

Ježiš nám zanechal toto prikázanie: „*Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás. Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov.*“ (Jn 15,12-13). Spása vyžaduje našu odpoveď. Je to spolupráca s Bohom, v ktorej s láskou prijímame svoj kríž a kráčame ďalej životnou púťou s veľkou radosťou, aby sme mali účasť na Ježišovom zmŕtvychvstaní, podiel na Jeho vznešenom poučení, ktoré vyjadril slovom i príkladom prikázania o láske.

Stretnutie so zmŕtvychvstalým Ježišom bolo pre apoštolov a ženy, kto-

rým sa zjavil, hlbokým zážitkom. Čerpali z neho novú silu odovzdávať iným túto radostnú zvesť. Veľká noc je pre nás veľkou príležitosťou stretnúť sa so zmŕtvychvstalým Ježišom, ktorý nám odovzdáva prvý pozdrav pokoja a nádeje v čase, keď sme vystrašení na púšti nášho života, uprostred rôznych katastrof, vojen, teroristických útokov...

Posolstvo Veľkej noci je pre nás veľmi dôležité, lebo my ako svedkovia tejto veľkej udalosti sme vyzvaní ďalším odovzdávať pozdrav Božieho pokoja, lásky a priateľstva. Zároveň je našou úlohou reflektovať nanovo svoj život práve vo svetle veľkonočných udalostí, Kristovej lásky, nádeje a nového života.

„*Budme vďační za dar viery. Ďakujeme za to každý deň, modlitbou i kresťanským životom,*“ odkazuje nám emeritný pápež Benedikt XVI., ktorý na záver dodáva: „*Som jednoduchým pútnikom, ktorý začína posledný úsek svojho putovania na tejto zemi. Poďme vpred spoločne s Pánom pre dobro Cirkvi a sveta.*“

Radostným srdcom si navzájom želáme požehnanú Veľkú noc. Nech Kristova láska naplní náš život. Veľa milostí od zmŕtvychvstalého Ježiša, trvalý pokoj a plnosť radostí plynúcich s Veľkonočného tajomstva Vám vyprosuje

Šimon Stančík, diakon

K pozdravu sa pripájajú
Martin Dado, dekan,
Ján Kraus, kaplán
a Michal Lajcha, kaplán

Adorácia s poďakovaním za Sv. Otca Františka

Na sviatok sv. Jozefa, ženícha Panny Márie a patróna univerzálnej Cirkvi, slávil novozvolený pápež František na Námestí sv. Petra vo Vatikáne inauguračnú svätú omšu. Naši farníci sa chceli osobitným spôsobom poďakovať Bohu za dar nového pápeža.

V sobotu 23. marca 2013 sa spolu stretli pred vyloženou Sviatosťou Oltárnou, aby vo svojich modlitbách d'akovali Pánu Ježišovi za pápeža Františka, ktorý si svojou jednoduchosťou a pokorou v tak krátkom čase dokázal získať už srdcia mnohých ľudí. Adoráciu viedol a svojím spevom oživil pán kaplán Janko Kraus. Vyprosoval pápežovi Františkovi veľa síl a požehnaní v jeho úrade. Veriaci zároveň spoločne d'akovali i prosili za našu Matku Cirkev - Božiu rodinu, veď v nej každý z nás má svoje miesto. Nezabudli ani na jednotlivé kresťanské rodiny v našom meste, ktoré by sa mali stať uprostred Cirkvi ohniskami živej a žiarivej viery.

Elena Blašková

Spoločenstvo PIAR oslavovalo patrocínium

Mladí ľudia zo spoločenstva Piar prijali pozvanie a 19. marca 2013 - na sviatok sv. Jozefa - v Novom Meste nad Váhom slávil patrocínium spolu so študentmi Spojenej školy sv. Jozefa.

Do Nového Mesta cestovali na pozvanie riaditeľky školy - rehoľnej sestry Xavery z Kongregácie Školských sestier de Notre Dame. Pripravili si približne hodinový program, v ktorom predstavili život v spoločenstve a svedčili o prežívaní svojho vzťahu s Bohom.

Úvodného slova sa chopil páter Juraj Ďurnek SchP.. Mladých študentov z Nového Mesta pozval, aby prekonávali malé očakávania - očakávania sveta, rodičov a väčšiny dnešnej spoločnosti, ktorá teenagerov neberie vážne. „To, že prekonáte malé očakávania, znamená, že vystúpíte zo svojej zóny komfortu,“ povedal. Te-

negeri majú silu a potenciál od Boha robiť ťažké a dôležité veci.

Ďalší program mali na starosti mladí zo spoločenstva. Predstavili Spoločenstvo Piar z viacerých pohľadov a hlavne z osobnej skúsenosti. „Vždy som hľadal partiu, ale teraz viem, že som vlastne hľadal spoločenstvo,“ povedal Viktor Šovčík, člen spoločenstva. Nasledovali viaceré svedectvá členov PIAR-u o osobnom nájdení života v Božej milosti a o obrátení. Na záver mladí zahrli scénu s názvom „Set me free“ (Urob ma slobodným) o boji Ježiša o naše srdce.

Medzi mladými z Nového Mesta a Prievidze sa vytvorila veľmi dobrá spolupráca. Ich stretnutie sa nekonal po prvýkrát - a snáď to nebolo ani posledný raz.

Viktor Šovčík

Duchovná obnova sa zamerala na premenu mysle

Počas víkendu od 1. marca do 3. marca sa zišli v telocvični v piaristickej škole spoločenstvá z Prievidze, Nitry, Brna a Partizánskeho na duchovnej obnove zameranej na premenu mysle a služobnosti. Program bol takmer nepretržitý. Skladal sa z modlitieb, prednášok, zo slávenia svätých omší a z práce vo workshop teamoch.

V piatok sme na obnovu prišli s očakávaním, že zistíme, do akej služobnosti nás Boh povolal. V sobotu doobeda sme to cez prednášky rozlišovali a večer sme dostali požehnanie slúžiť ako apoštoli, proroci, evanjelisti, pastieri a učители. V nedeľu sme odchádzali domov uchvátení Božou Láskou...

Myslím, že táto obnova bola praktická a veľmi potrebná. Získali sme

predstavu o tom, ako má vyzerat' Cirkev ako Kristovo telo. Niektorí sú oči, iní uši, nos a ústa a iní ruky. Veľmi sa navzájom potrebujeme a netúžime vyniknúť, pretože nás robí dokonale šťastnými vedomie, že Boh nás miluje tam, kde sme. A to, čo nás zjednotí, je túžba po jeho blízkosti.

Text: Lucia Sekerová

Foto: Luc Turčanová

Detské stretnutia pokračujú

V sobotu 23. Marca 2013 sa uskutočnilo ďalšie zo série detských popoludní, organizované mladými od piaristov. Toto stretnutie bolo výnimočné tým, že sa organizácie chopili mladší animátori, ktorí ešte navštevujú piaristické gymnázium.

Keďže väčšine z nás sa po skončení vysokých škôl zrejme skončí „funkčné obdobie“, pretože pomaly nastúpia povinnosti pracovné, rodinné, nastal čas pripravovať mladších, ktorí po nás „preberú žezlo“. Šance sa chopili a využili ju lepšie, ako sme predpokladali.

Stretnutie sa zúčastnilo približne 17 detí, ktoré boli rozdelené do skupín. Program začal tradične 14:50 stretnutím pred piaristickým kostolom. Nasledovala úvodná zoznamovacia hra s kľbkom, ktorej hlavnou úlohou bolo zapamätať si, ako sa ktorý ka-

marát volá. Potom boli deti rozdelené do troch skupín, pričom jedna skupina sa venovala hre Aktivita, druhá vzdelávacej činnosti v podobe spoločenskej hry Slovensko, no a tretia, pozostávajúca z menších detí, mala pripravené viaceré zábavné činnosti a úlohy.

Keďže malí i väčší chlapci mali aj po týchto aktivitách energie na rozdávanie, zahrli si ešte s pátrom Jánom a animátormi minifutbal s papierovou loptou, ktorú si sami vyrobili. No a aby staršie deti neposedávali len tak, zahĺbili sa do gangsterskej hry Mestečko Palermo.

Detské stretnutia pokračujú a v žiadnom prípade sa s nimi nechystáme skončiť, preto vás, milé deti, na ne zas a znova srdečne pozývame. Bližšie informácie o ďalšom stretnutí sa dozviete už čoskoro.

Veronika Melišková

Neveril som, že pápež odstúpil

V pondelok 11. februára 2013 svet zasiahla priam neveriteľná správa o tom, že pápež Benedikt XVI. sa rozhodol abdikovať zo svojho úradu. Nastali dni plné príprav na odchod emeritného pápeža i na voľbu toho nového. Atmosféru v meste počas týchto dní nám priblížil náš bývalý kaplán Branislav Markovič (32), ktorý momentálne študuje v Ríme dogmatickú teológiu.

V druhej polovici minulého roka si sa stal súčasťou hlavného mesta kresťanov, Ríma. Aké boli tvoje prvé dojmy po príchode?

Musím sa priznať, že neboli veľmi príjemné. Mal som zmiešané pocity. Zápasil som sám so sebou a najmä so strachom z toho, čo ma tu čaká. Zanechal som totiž pastoráciu a nastal pre mňa čas nového života kňazského povolania. Vynárala sa vo mne otázka mojej osobnej identity ako kňaza, pretože sa zo mňa vlastne opäť stal študent.

Už v Urbánii, kde som bol počas leta na jazykovom kurze, som si raz klakol pred svätostánok, aby som Bohu poďakoval za práve prežitú svätú omšu. Na záver svojej ďakovnej modlitby som mu povedal, že neodídem, kým nedostanem odpoveď na otázku: „Ako žiť teraz svoje kňazstvo? Bez ľudí, bez vysluhovania sviatostí, bez katechéz...“

Boh mi odpovedal hneď. A od tej chvíle sa môj pohľad na veci začal meniť. Zistil som, že nie je Rím ako Rím, že všetko závisí od môjho pohľadu naň. Môžem sa naň pozerieť ako na špinavé mesto plné ukričaných ľudí, ktorého jediným zákonom je chaos, alebo aj ako na miesto, kde som blízko viditeľnej hlave Cirkvi, kde sa s ňou môžem osobne stretať a žiť.

Mnohí ľudia chodia do Ríma na púte, ty si v ňom teraz „doma“. Stíhaš si uvedomovať túto skutočnosť? Využívaš možnosť navštevovať miestne pamiatky?

Veľmi by som si to želal, ale, žiaľ, nemám na to čas. Mal som zatiaľ iba dva voľné dni, kedy som si prešiel aspoň hlavné rímske baziliky a kostoly. Ale o systematických exkurziách môžem zatiaľ len snívať.

Už pred rokom v marci si úvodník v našom farskom časopise začínal slovami Benedikta XVI. a v ankete o knihách si našim čitateľom okrem iného odporúčal publikáciu *Pápež na muške* od A. M. Valliho o mediálnych kauzách proti pápežovi. Patrí Benedikt XVI. medzi tvoje obľúbené osobnosti? Kedy si po prvýkrát zaregistroval jeho meno?

Meno Joseph Ratzinger som po prvýkrát začul už dávno, ešte ako miništrant v Púchove, kde som vtedy býval. Ratzinger bol prefektom Kongregácie pre náuku viery a v *Upozornení o spisoch, ktoré napísal P. Anthony de Mello, SJ* (Kongregácia pre náuku viery, zo dňa 24. júna

1998) varoval pred mylnými prvkami učenia tohto pátra. (Páter Anthony de Mello bol indický jezuita, ktorého knihy boli veľmi rozšírené po celom svete. Kongregácia pre náuku viery však uznala, že obsahujú postoje nezlučiteľné s katolíckou vierou.; pozn. red.) Tým sa stal mojím úhlavným nepriateľom, pretože diela pátra Mellu som vtedy priam miloval. Začal som si teda Ratzingera viac všímať.

Teológia Josepha Ratzingera bola veľmi „štipľavá“ a vyvolávala vo mne množstvo sporných otázok. Získal si ma však *Vyhlásením Dominus Iesus (O jedinečnosti a všeobecnom spásonosnom poslaní Ježiša Krista a Cirkvi; zverejnené 6. augusta 2000; pozn. red.)*, v ktorom okrem iného uvádza: „*Viera, „Boží dar“ a nadprirodzená čnosť, ktorú vlieva Boh, vedie k dvojitej primknutosti: k Bohu, ktorý pravdu zjavuje, a k pravde, ktorú Boh zjavuje pre dôveru, ktorá sa preukazuje zjavujúcej osobe.*“

Kňazom som sa stal už v čase pontifikátu Benedikta XVI.. Môj obdiv k nemu rástol tým viac, čím viac som sledoval jeho knihy a katechézy. Napokon som zistil, že čím je pre mňa sv. František z Assisi medzi svätcami, tým je pre mňa Benedikt XVI. medzi pápežmi. Najvyšší vzor ☺.

Mal si možnosť niekedy sa s Benediktom XVI. naživo stretnúť, prípadne ho aspoň zblízka sledovať?

Kým som neprišiel do Ríma, tak nie. Ale tu som sa snažil byť na každej jeho svätej omši, vždy, keď sa mi dalo. A Pán ma isto miluje, pretože mi to aj vychádzalo.

V prítomnosti pápeža som prežil nezabudnuteľné chvíle. Tieto pocity si však nechávam pre seba. Benedikt XVI. nie je atrakcia, ale Svedok. A jeho svedectvo je pre každého

osobné a iné...

Čím podľa teba vynikal Benedikt XVI. ako pápež?

Tým, čo som už spomínal v jeho slovách z *Vyhlásenia Dominus Iesus*. Bol pápežom, ktorý ohlasoval vieru založenú na Svätom písme a Tradícii. Považoval ju za životný prejav Cirkev. Tieto tri body sú podľa mňa pilierom jeho teológie a pontifikátu. Viera, Sväté písmo spojené s Tradíciou a Cirkev.

Oznámenie pápeža Benedikta XVI. o jeho odstúpení bolo nečakané a prekvapivé. Aká bola tvoja prvá reakcia po tom, čo si sa to dozvedel? Aká bola reakcia okolia?

Moja prvá reakcia bola jednoduchá - neveril som tomu. O odstúpení Benedikta XVI. som sa dozvedel vďaka telefonátu zo Slovenska. Bolo to tesne po dvanástej hodine (práve som sa učil na skúšku). Hneď som všetko odložil a zapol som si internet, kde som si priamo vypočul, čo hovorí o dôvodoch svojho rozhodnutia. Postupne ma ale začal prenikať pocit spokojnosti. Verím mu a viem, že vždy robí pre Cirkev to, čo pre ňu považuje za najlepšie. Prijal som to - aj na moje počudovanie - celkom rýchlo a pokojne ☺.

Čo sa týka reakcií okolia, tak tie s odstupom času naznačovali hlboký obdiv voči nemu a vyjadrovali vďaka za to, čo pre Cirkev urobil. Nešlo pritom len o katolícke médiá, ale aj o bulvárnu tlač, ktorá sa rozdáva zadarmo v metre. Dominovala v nich jediná veta: „*È un gesto della straordinaria umiltà.*“ (Ide o gesto mimoriadnej pokory.)

Bola aj v celkovej atmosfére Ríma citeľná skutočnosť, že svet sa lúči s pápežom? Zmenila sa táto atmosféra po definitívnom odchode pápeža v súvislosti s nadchádzajúcim konkláve?

Áno, bola. Vlak, metro, ulica, ško-

la... V prvé dni sa o inom ani nehorovilo. Tešilo ma, že i naši profesori sa k tejto udalosti spontánne vyjadrovali. Mohol som tak sledovať rôzne formy prijatia tejto skutočnosti. Výsledkom však vždy bola už spomínaná veta - ide o gesto mimoriadnej pokory.

Čas medzi odchodom Benedikta XVI. z mesta a začiatkom konkláve bol dostatočne dlhý na to, aby sa ľudia začali sústrediť aj na niečo iné. Hoci možno Rimania si cestu k Benediktovi XVI. veľmi nenašli (keďže im chýbal človek gest a ľudského tepla - akým ale podľa mojej osobnej mienky Benedikt XVI. bol), potlesk po výzve nového pápeža Františka, ktorý prosil ľudí o modlitbu za predchádzajúceho pápeža, svedčil o tom, že veriaci Taliani ho milovali.

Ako si sa ty osobne pripravoval na voľbu nového pápeža? Chodieval si na svätopeterské námestie sledovať farbu dymu ☺?

Pripravoval som sa najmä modlitbou. Slúžil som svätú omšu za vedenie všetkých kardinálov Duchom Svätým, na internete som sa zapojil do *Adopcie kardinála* (bola to modlitbová akcia, počas ktorej systém záujmom po prihlásení automaticky pridelil meno kardinála, za ktorého sa modlili pred konkláve i tri dni po ňom, pozn. red.) a v našej *Slovenskej katolíckej misii v Ríme* sme sa viacerí modlili modlitbu *QUARANTORE* za vyvolenie nového Svätého

otca (40 hodín nepretržitej modlitby).

Sledovať farbu dymu som bol iba raz, a to práve vo večer, keď kardináli zvolili pápeža. Mal som síce školu od rána do večera a veľmi sa mi tam nechcelo ísť, pretože som si myslel, že to tak skoro určite nebude... Ale potom som bol vďačný chalanom, ktorí ma na námestie vytiahli. Uzimení, mokří - ale boli sme tam!

Zažiť toto všetko na Námestí sv. Petra bol obrovský zážitok. Keď som okolo seba začul slová: „*È biancaa, è biancaa! Guarda! La fumata è bianca!*“ (Biely, biely! Pozrite! Dym je biely!), chodil mi mráz po chrbte. Pochopil som, že teraz sa píšu dejiny sveta a ja som pri tom! Nešlo o eufóriu, ale o nefalšovanú ľudskú radosť, rozliehajúcu sa všade okolo mňa.

13. marca 2013 teda zaznelo meno nového pápeža - Jorge Mario Bergoglio. Bola ti predtým jeho osobnosť známa?

Nie, nebola - a dá sa povedať, že ešte stále nie je. Tak sám pre seba si ho nazývam „Kinderko pre veriacich“ - je podľa mňa sladký a plný prekvapení ☺.

Aký dojem urobil nový pápež na teba? Aký dojem urobil na Rím?

Aký dojem urobil nový pápež na Rím, to ešte neviem povedať. No mne sa zdá, že je to pokorný človek, ktorý si uvedomuje existenciálnu potrebu jednoty Cirkvi, a to najmä tú vnútornú, medzi hierarchiou a laikmi. Podľa mňa celému svetu ukáže, že pokora nie je servilnosť a podrobovanie sa, ale pravda o sebe. A že Cirkev ako jednotné spoločenstvo veriacich musí byť hlavne pokorná...

Za rozhovor ďakuje Petra Humajová
Foto: M. Melicherčíková

Joseph Ratzinger a Božie znamenia v pozadí

Keď Boh chce človeku povedať čosi veľmi konkrétne, mnohokrát to robí cez zdanlivo nepatrné znamenia, ktoré sme schopní plne pochopiť až s odstupom času - v tom lepšom prípade. Aj doterajší život Josepha Ratzingera (chvála Bohu, môžeme o ňom stále hovoriť ako o našom súčasníkovi) je zoskupením viacerých takýchto znamení.

Na úvod poukážme na dva paradoxy viažuce sa k miestu jeho narodenia. Bavorská obec Marktl am Inn, kde sa Joseph Alois Ratzinger 16. apríla 1927 ráno na Bielu sobotu narodil, leží necelých 29 km od mestečka Braunau am Inn, neslávne známeho rodiska jedného z najväčších tyranov doterajších ľudských dejín. Rovnaká vzdialenosť delí rodisko jeho predchodcu na Petrovom stolci, Karola Wojtyły - Wadowice - od koncentračného tábora Osvienčim.

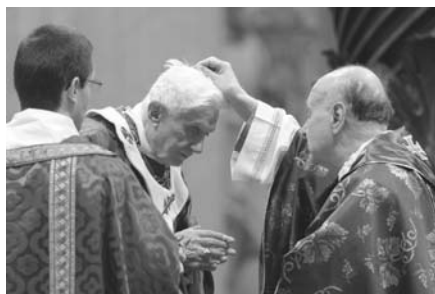
Rodiská oboch pápežov sa nachádzajú neďaleko miestnych mariánskych svätýň. V prvom prípade ide o Altötting, v druhom o Kalwariu Zebrzydowsku. Životy oboch boli istým spôsobom späté s tragickým pôsobením ideológie národného socializmu a zároveň previazané s miestami stáročnej úcty k Panne Márii (porov. Ratzinger, 2011, s. 32). Náhoda? Pre kresťanov takéto „nepatrné“ fakty rozhodne nie sú náhodou. Vnímavý veriaci človek žasne, ako sa aj takýmto na prvý pohľad nepovšimnutiahodným spôsobom prejavuje *digitus Dei*, Boží prst pôsobiaci v ľudských dejinách. V tých „malých“, osobných, ale ešte výraznejšie v tých veľkých - globálnych dejinách.

Učiteľ a kňaz

Vtesnať viac ako 80-ročný, inak pomerne známy, životný príbeh významného muža do niekoľkých riadkov je nemožné. Skúsme sa preto držať naznačenej línie a viac než na faktografické údaje sa sústreďme na detaily, ktoré nám pomôžu zložiť si

mozaiku odkazu Josepha Ratzingera - Benedikta XVI. pre súčasnosť. Nie preto, aby sme si rozšírili vlastný encyklopedický aparát, ale aby sme sa ním inšpirovali a azda aj poučili. Napokon, učiteľské povolanie je Josephovi Ratzingerovi vlastné podstatnú časť života. Spočiatku učiteľa ako univerzitného pedagóga, profesionálneho teológa, neskôr ako arcibiskupa - nositeľa *munus docendi*, potom ako pápeža, ktorý nemusel hovoriť *ex cathedra*, aby sme vnútorne cítili záväzok rešpektovať a dodržiavať jeho učenie, a napokon teraz ako emeritného rímskeho pontifika, ktorý si zvolil ústranie, vlastne istý druh klauzúry. Nie aby utiekol od sveta. Naopak, aby odtiaľ učil svet a dával príklad pokory, aby písal novú kapitolu dejín svojho života, dejín Cirkvi, svetových dejín a možno aj reálne kapitoly svojich ďalších kníh.

„V tom čase“, rozpráva nám brat Benedikta XVI. Georg o ich detstve (išlo o leto roku 1931, kedy mal malý Joseph štyri roky), „prišiel do *Titmoningu* (kde v tom čase Ratzingerovci bývali; pozn. M. S.) kardinál Faulhaber, arcibiskup Mníchova a *Freisingu* aby vysluhoval sviatosť

birmovania. Mal imponantnú postavu a prišiel v čiernej limuzíne, ktorá v Tittmoningu ešte predtým nebola. Nikdy sme nevideli také skvelé auto, ako bolo to kardinálovo. Vodič zastavil, dvere ostali zavreté, až kým (náš; pozn. M. S.) otec, ako policajný dôstojník, ktorý mal pri tejto príležitosti práve vyčistenú uniformu, naleštenú šablu, helmu a opasok, ich dokorán neotvoril. Kardinál vystúpil s veľkou dôstojnosťou a prezrel si dav majestátnym pohľadom. Zanechalo to v nás všetkých výnimočný dojem, pričom môj brat lakonicky poznamenal: »Ja raz tiež budem kardinálom!« (Ratzinger, 2011, s. 66-68)

Stalo sa tak 27. júna 1977. Ešte predtým však toho Joseph stihol veľa. Povestný kardinálsky purpur si zaslúžil ako rešpektovaný teológ, ktorý sa dokázal presadiť v silnej nemeckej a neskôr aj svetovej vedeckej obci. Pôsobil ako vysokoškolský pedagóg vo Freisingu, Bonne, Münsteri, Tübingene, Rezne a v Mníchove. Za - ako sám opisuje - dramatických okolností sa v r. 1957 habilitoval v odbore fundamentálna teológia s prácou na tému *Teológia dejín sv. Bonaventúru*. Krátko nato získal aj riadnu profesúru.

Večný Rím

Ako mladý profesor pôsobil počas II. vatikánskeho koncilu v pozícii oficiálneho koncilového teológa (tzv. *peritus*) po boku Josepha kardinála Fringsa, arcibiskupa Kolína nad Rýnom.

„Viete, pán profesor, bol som príliš horlivý, sľúbil som v Janove prednášku o pripravovanom koncile, ale je to už nad moje sily. Predpokladám, že túto tému dobre poznáte. Nemohli by ste mi niečo vhodné pripraviť?“ (Muroňová, Havel, 2009, s. 54)
To bola výzva kolínskeho arcibiskupa

profesorovi Ratzingerovi. Ponuka, ktorú by bolo prinajmenšom neslušné odmietnuť. V tom čase mladý teológ nemohol ani len tušiť, že Rím, do ktorého na pár plodných koncilových rokov nakukne, sa raz stane jeho domovom...

Áno, Večné mesto bolo dlhé roky jeho pôsobiskom. Po krátkom období (1977-1981) hlavy arcidiecézy Mníchov a Freising sa stal prefektom Kongregácie pre náuku viery. Do Ríma ho povolal dnes už blahoslavený Ján Pavol II., ktorého 19. apríla A.D. 2005 nahradil v úrade biskupa mesta Ríma a hlavy Katolíckej cirkvi.

Muž, ktorého poslaním bolo a je byť „spolupracovníkom pravdy“, ako znie jeho biskupské motto (*Cooperatores veritatis*), počas nedeľných ôsmich rokov svojho pontifikátu inšpiroval, nadchýnal, ale občas aj neúmyselne poburoval svet (napokon, aj jeho Majster bol a je pre mnohých „kameňom úrazu a skalou pohoršenia“).

Plodné knižné dielo, korunované tro-

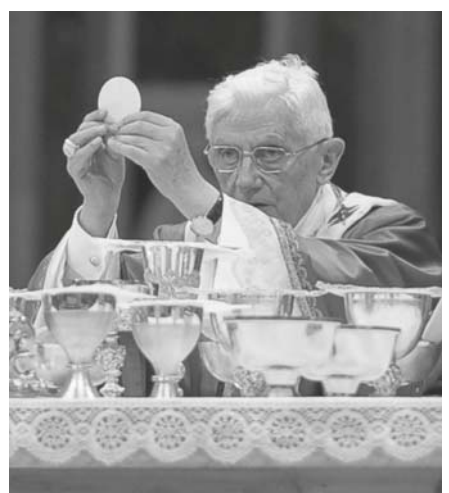
ma encyklikami a trilógiou o živote Ježiša Nazaretského, početné apoštolské cesty, stovky príhovorov a homílií a príklad pokory ostáva veľkým dedičstvom pre kresťanov. Niet pochyb, že nielen pre katolíkov. A môže nás naplňať nádejou, že toto životné dielo má ešte stále priestor na rozvoj. Odo dňa jeho rezignácie už síce iným spôsobom, ale azda o to poučnejším a výrečnejším.

Niekedy aj všetky vyrieknuté a napísané slová nevyjadria to, čo jedno výrazné gesto. Týmto gestom sa stalo jeho dobrovoľné odstúpenie z úradu. Ním sa síce na prvý pohľad vzdialil zo zrakov ľudí, ale neprestal im - vlastne nám (!) - byť blízky.

Vo svojich memoároch si vtedajší kardinál Ratzinger takto zaspomínal na zmysel biskupského úradu, ktorý prijal v predvečer Turíc 1977: „*Ludia pozdravovali biskupa, nositeľa Kristovho tajomstva, aj keď si toho azda väčšina z nich ani nebola vedomá. No radosť toho dňa bola skutočne niečím iným ako súhlasom s určitou osobou, veď tá musí najprv ukázať svoje schopnosti. Bola to radosť z toho, že tento úrad, táto služba sa tu znova stelesnila v človekovi, ktorý nežije a nekoná sám pre seba, ale pre Pána a tým pre všetkých.*“ (Ratzinger, 2005, s. 109)

Pápež Benedikt XVI. si dobre uvedomoval a uvedomuje, že biskupské (i „obyčajné“ kňazské) poslanie je v prvom rade službou, nie privilegiom, ktoré by si bolo možné nárokovať, nie pozemským „honorom“, ktorým sa možno hrdiť a prostredníctvom ktorého sa stavať nad ostatných. Zároveň vedel, že pomazaný služobník oltára slúži ľuďom najlepšie vtedy, keď neprináša seba samého, ale Toho, ktorého má za úlohu stelesňovať.

„...vždy som vedel, že *lod'ka Cirkvi nie je moja, nie je naša, ale jeho.*

A Pán nedovolí, aby sa potopila. On je jej vodcom, isteže aj prostredníctvom ľudí, ktorých si vybral, pretože tak chcel. Toto bola a je istota, ktorú nič nemôže zatieniť.“ (Benedikt XVI., 2013)

Pre Bartolomej článok napísal Marián Sekerák

Foto: L'Osservatore Romano

Autor je študentom politológie; autorsky sa podieľa na tvorbe portálov www.postoy.sk a www.svetkrestanstva.sk a dlhodobo sa zaujíma o osobnosť a dielo Benedikta XVI.

Použité zdroje

Benedikt XVI. 2013. *Príhovor na poslednej generálnej audiencii pontifikátu*, 27. 2. 2013.
 Muroňová, E. - Havel, T. C. 2009. *Benedikt XVI. Most medzi brehmi*. Praha: Ottovo nakladateľství, 2009.
 Ratzinger, G. 2011. *My Brother, the Pope*. San Francisco: Ignatius Press, 2011.
 Ratzinger, J./Benedikt XVI. 2005. *Z môjho života. Autobiografia*. Trnava: Dobrá kniha, 2005.

Naša škola - náš dom

Začalo to pred dvadsiatimi rokmi, keď mi kolega v práci oznámil, že sa otvára Piaristická základná škola. My sme vtedy ešte nechodili do kostola, ale po tejto informácii som sa rozhodla ísť s deťmi na detskú svätú omšu pátra Jána Lichtnera.

Na svätej omši vládla úžasná atmosféra. Veľmi sa nám tam páčilo! Hneď na druhý deň som sa vybrala za pátrom Jánom prihlásiť staršiu dcéru, vtedy prváčku, do druhého ročníka Piaristickej základnej školy. Ešte boli voľné dve miesta!

V prvý rok škola otvárala iba dva ročníky - dve prvácke a dve druhácke triedy. Skôr, než sa jej brány otvorili, stará budova ešte prešla veľkou renováciou. Organizovali sa brigády, do ktorých sa zapojili rodičia budúcich žiakov, ale aj mnohí veriaci z kostola, starší i mladší. Objíjali sa staré omietky, vymieňali sa podlahy, dvere, maľovalo sa, čistilo, zariaďovali sa triedy. Tam sa nadviazali mnohé priateľstvá, ktoré trvajú dodnes.

Konečne nadišiel deň „D“ a otvorila sa naša škola! Mala veľmi rodinný charakter. Takmer všetci sme sa už poznali z brigád alebo z kostola. Farebné triedy - žltá, ružová, zelená, hnedá, milé pani učiteľky, naši milí pátri Ján, Alojz a Pavol a Pán Ježiš, ktorý nás čakal v kaplnke! Ani jeden deň sme ho neobišli... Rodičovské združenia boli vždy spojené so svätou omšou v kaplnke a s vysluhovaním sviatosti zmierenia. Páter Ján

Lichtner, tak ako pred rokmi sv. Jozef Kalazanský, bol dušou celej školy. Boli to nádherné chvíle a vďaka Pánovi za to, že sme ich mohli zažiť! V ďalší rok začala chodiť do prvého ročníka aj moja druhá dcéra, potom bratova dcéra. Nasledovali krsty detí a prvé sväté prijímanie. Jedna dcéra išla na piaristické gymnázium a druhá pokračovala na druhom stupni ZŠ... Rýchlo to ubehlo. Určite sa počas týchto rokov vyskytli aj mnohé problémy, tak to už v živote chodí, ale s odstupom času si všetci spomíname iba na tie pekné chvíle. Preto keď sme po rokoch išli zapísať najmladšieho syna do prvého ročníka ZŠ, ani na chvíľu sme nezaváhali. Do úvahy prichádzala jedine piaristická škola!

Bolo to, akoby sme sa vrátili domov, aj keď sme vlastne celý čas žili so školou prostredníctvom detí našich známych. Začalo sa všetko odznova, rodičovské združenia, písanie úloh, občas nejaké poznámky alebo zlé známky v žiackej knižke, sem-tam chodenie „na koberec“ k našej dobrej pani učiteľke. Ale veríme, že s Božou pomocou sa všetky prekážky časom vyriešia.

Boží Duch sa v škole nestratil, žije v pedagógoch, pracovníkoch školy a hlavne v našich pátroch. Je isté, že piaristická škola nebola požehnaním iba pre našu rodinu, ale aj pre celé mesto. Kúsky piaristického „kvásku“ z nej sú už rozsiate takmer po celom svete.

Text: Helena Cagaňová
Ilustračné foto: M. Suvák

Komplexy a nedôvera

V ďalšom pokračovaní katechéz o uzdravení by som chcel hovoriť o tom, čo narúša celistvosť človeka - a to sú najmä komplexy a neschopnosť dôverovať si.

Mohli by sme si povedať, že Pán Boh má istotne mnoho iných, dôležitejších vecí, ako riešiť naše komplexy. Ale Božie Slovo nám hovorí, že Bohu ide o celého človeka a že ten, kto nedokáže milovať seba, nedokáže milovať ani druhých (napr. Mk 12, 31). Ak človek nedôveruje sebe, nedôveruje ani druhým. A ak človek podceňuje seba, podceňuje aj druhých. Rovnako je to i vo vzťahu k nášmu Bohu.

Boh chce, aby sme boli ľuďmi v plnosti - celiství - a mali lásku k sebe, bližným a k nemu. Podme sa teda pozrieť na príčiny komplexov a nedôvery seba.

Najčastejšou príčinou komplexov sú slová - hlavne slová rodičov. Ak rodičia nedali v detstve svojmu dieťaťu pocítiť, že je dobré také, aké je, ono samo to len ťažko dokáže pochopiť. A oveľa horšie je, keď dieťa počuje slová „Ty si také nemešlo!“, „Ty vždy všetko pokaziš!“ a podobne. Slová rodičov sú pre dieťa veľmi silné - či už pozitívne, alebo negatívne. A tak sa tieto negatívne slová dostanú tak hlboko do podvedomia človeka, že si aj v tridsiatke môže stále o sebe myslieť, že je „nemešlo“ a nech by robil čokoľvek, stále bude o svojom konaní pochybovať, lebo v podvedomí má uložené čosi, čo ho brzdi.

Ďalšou príčinou môže byť veľké sklamanie človeka. Ak sa človek niekedy sklamal, môže si povedať: „Zo mňa aj tak nič nebude!“ alebo „Ja to aj tak nikdy nedokážem!“. Slová majú naozaj veľkú moc, a tak keď

sa človek po rokoch pokúsi robiť niečo ďalšie, stále ho v podvedomí brzdia.

Pritom v Biblii sa o človeku hovorí niečo úplne iné. Napr. keď Boh stvoril človeka, povedal: „Je to veľmi dobré.“ V gréčtine (z gréckeho prekladu Starého zákona) nie je rozdiel medzi „dobré“ a „krásne“, teda „Je to veľmi dobré a veľmi krásne.“ (Gn 1, 31). Keď Boh povolával Jeremiáša povedal mu: „Nehovor Som mladučky!, lebo budeš schopný ísť, kamkoľvek ťa pošlem.“ (porov. Jer 1, 7). Sv. Pavol hovorí: „Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje“ (Flp 4, 13).

Čo nám z toho vyplýva? Ak máme problémy s komplexmi, volajme k Bohu, aby nám dal poznať našu hodnotu. Aby nám dal poznať tú krásu, ktorú do nás vložil, aby nám dal poznať to, akú hodnotu máme v jeho očiach. Pri nedôvere sa zrieknime každého strachu a prosme nášho Pána, nech nám dá uveriť, že s jeho mocou je možné aj po vode chodiť, že s ním sa podarí každé dielo, do ktorého nás on pozval. Modlitba je liek na každú ranu, v modlitbe prichádza náš Boh.

Kto by sa chcel o téme uzdravenia dozvedieť viac, odporúčam klasickú kresťanskú literatúru v tejto oblasti: *Elias Vella - Ježiš môj uzdravovateľ*, a tiež príručku modlitieb za

vnútorné uzdravenie od toho istého autora *Uzdrav ma, môj Pane*.

Text: Ján Kraus, kaplán
Foto: Flickr.com by BrianMKA

Zostáva v našich srdciach

„Dobrota a milosť ma budú sprevádzať po všetky dni môjho života. A budem bývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní.“ (Ž 23,6)

Dňa 22. januára 2013 uvidel Boha z tváre do tváre náš prievidský žalmista Stanislav Škoda, rodák z Kútovej, kde je aj pochovaný. Do konca života stála pri ňom obetavá milovaná manželka Anka a vzácna rodina. Jeho vlastnosti - dobrota a láskavosť - oslovili všetkých, ktorí ho poznali a navštevovali i počas jeho veľkého utrpenia.

Už pri narodení dostal od Pána vzácny dar - spev, ktorý využíval po celý život na oslavu Boha. Aj v Prievidzi sa snažil odvieť dobrú službu Bohu i ľuďom - a to čo najlepšie. Spieval všade a rád - v opere, v československom rozhlase..., a tak si vlastne zarábala na štúdium.

V Prievidzi účinkoval najskôr v zbere Rozkvet ako sólista, potom založil spevokol pri cintoríne, ktorý spieval pri pohreboch. Ďalší prievidský spevokol viedol pán Emil Masarik - organista. A keď pán Masarik prestal hrať na organe, so spevokolom začal cvičiť Stanislav. Spieval na Vianoce, Veľkú noc a pri rôznych iných príležitostiach.

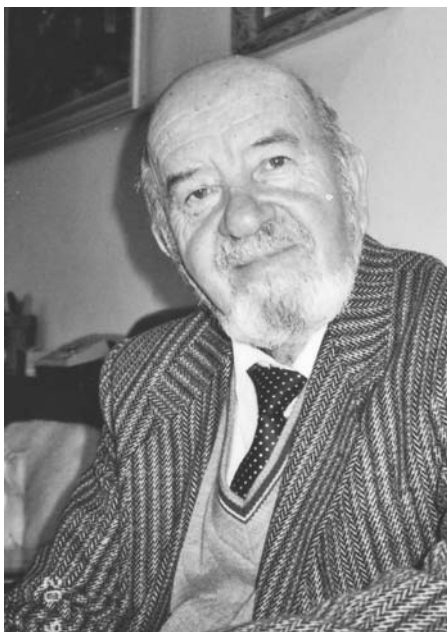
Veľkou životnou oporou mu bola jeho manželka. Zosobášili sa v roku 1957, na sviatok sv. Petra a Pavla. Sviatosť manželstva si vyslúžili pred bratom pána Škodu Augustínom, v deň jeho kňazskej vysviacky. Hoci

nemohli mať deti, do rodiny im pribudlo mnoho duchovných detí, s ktorými sa snažili nažívať v pokoji a láske. Práve ony sú dnes pani Anke oporou.

Rodina Stanislava Škodu bola prísne sledovaná - aj preto, že mal brata kňaza, ktorý desať rokov nemohol pôsobiť v kňazskej službe, lebo pracoval na poštovom úrade. Celá rodina pri ňom statočne stála.

Stanislav d'akoval Pánu Bohu za všetko. Bol si vedomý toho, že život je darom od Stvoriteľa. Veríme, že svojím spevom už oslavuje Pána v nebeskom zbere.

Anka G. Vavrová

Don Bosco medzi nami

Aj keď sa naše mesto priamo nepýši historickou spätosťou s don Boscom, mnohí z nás považujú jeho prácu s chudobnými chlapcami za obdivuhodnú. Saleziánska tradícia sa nevytratila z našich myšlienok ani do dnešných dní, hoci od jeho narodenia uplynulo už takmer 200 rokov. V apríli tohto roku sa s ním môžeme stretnúť i osobne.

Saleziánska misijná prokúra Missioni z Turína putuje od roku 2009 celým svetom, aby sa ľudia mohli osobne stretnúť s relikviou don Bosca. Putovanie po krajinách Ameriky, Ázie, Oceánie a Afriky završí aj návšteva Európy. V čase od 11. do 30. apríla bude don Bosco i medzi nami. Relikvia postupne navštíví saleziánske strediská na Slovensku. Bude postupovať smerom od Ukrajiny a od nás odíde do Slovinska.

Relikvia don Bosca je uložená v hrudi sochy don Bosca ležiacej v rakve.

Socha don Bosca, špeciálne jeho tvár, je vytvorená presne podľa vzoru posmrtnej masky, ktorá bola odliata deň po jeho smrti. Ak sa aj vy chcete stretnúť s relikviou don Bosca, môžete tak urobiť v blízkom Partizánskom - farnosť Šípok od 24. do 25.4. (alebo v Banskej Bystrici od 18. do 19.4., v Žiline od 20. do 22.4., v Bratislave od 28. do 29.4. - a v iných mestách).

Viac informácií a svedectiev súvisiacich s akciou *Don Bosco medzi nami* nájdete na www.saleziani.sk.

-mjl

Výzva k modlitbám za našich kňazov

Prežívame veľmi ťažkú dobu, dobu v ktorej je potrebné viac ako kedykoľvek doteraz vydávať živé svedectvo viery v Ježiša Krista. Toto svedectvo bez sily Ducha Svätého nie sme schopní vydať. Preto nás Panna Mária pozýva do večeradla modlitby, aby sme vyprosili nové vyliatie Ducha Svätého, a tak, vystrojení mocou z výsosti, stali sa nebojácnyimi ohlasovateľmi evanjelia.

Ovocím a darom Ducha Svätého pre našu dobu je *Mariánske kňazské hnutie*, ktoré vyzýva veriacich

a kňazov, aby vstúpili do modlitby vo večeradle a zasväcovali sa Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. V akte zasvätenia, ktorý sa modlíme v našich večeradlách, opakujeme: „*Tiež ti sľubujeme, že chceme byť spojení so Svätým Otcom, s hierarchiou s ním zjednotenou a so svojimi kňazmi, a tak postaviť hrádzu pokračujúcemu odboju proti učiteľskému úradu Cirkvi a brániť ju proti útokom, ktoré ohrozujú samotné základy Cirkvi.*“

V dobe, keď je Cirkev (a zvlášť kňazi) vystavená veľkým útokom verejnosti, máme postaviť hrádzu, a to práve modlitbou, ako nám to často Panna Mária pripomína v modrej knihe.

Z tohto dôvodu vyzývame vás vytvoriť 7-členné modlitebné skupiny, ktoré sa budú modliť za konkrétneho kňaza. Skupiny, ktoré sa rozhodnú takto modliť, nech si rozdelia jednotlivé dni v týždni. Počas nich sa budú modliť a obetovať za kňaza, ktorého si sami vyberú (alebo môžu požiadať o meno kňaza od nás z Inštitútu). Každý člen skupiny tak dostane jeden deň v týždni, v ktorom všetky modlitby, obety a utrpenia dáva za zverného kňaza. Modlitby, ktoré sa bežne modlite, obetujte na tento úmysel. V deň, keď nechtiac zanedbáte modlitbu za kňaza, nie ste viazaný hriechom, lebo je to vaše predsa vzatie.

Tieto naše modlitby za kňazov nie sú novým hnutím, ale sú ovocím modlitieb vo večeradlách. Veď Panna Mária si želá: „...veriaci nech utvoria okolo kňazov môj verný zástup, moje biele vojsko.“ /PMK 1.11.1973/. Veríme, že toto biele vojsko nastúpi do boja s ružencom v ruke, aby uprostred veľkej tmy zažiarilo nové svetlo, lebo všetci túžobne očakávame prislúbené víťazstvo Nepoškvrneného Srdca Panny Márie. Ono príde, ale k tomu

nám Panna Mária v modrej knihe hovorí „...toto víťazstvo začne záchranou mnohých mojich úbohých synov - kňazov, ktorí zblúdili. Utvoríte nepretržitý reťazec modlitby a lásky, aby ste prosili o ich záchranu, aby sa moje Nepoškvrnené Srdce stalo pre nich najbezpečnejším útočišťom....“ /PMK 9.7.1975/.

Dňa 11. 3. 2004 Mons. J. Babjak SJ, prešovský eparcha, schválil text *Modlitby za kňazov*, ktorú máme vytlačenú na obrázkoch pre 7-členné skupiny, a žehná všetkým, ktorí sa do týchto modlitieb zapojili.

Modlitba za kňaza

Večný Otče, obetujem Ti dnes každú moju prácu, modlitby a všetko, čo dnes naplní môj deň v spojení s utrpením Pána Ježiša Krista, Tvojho milovaného Syna, za požehnanie duchovného otca:

Prosíme Ťa, vypočuj jeho dobré úmysly, za ktoré sa modlí a daruj mu všetky milosti potrebné k jeho svätosti.

*Prečistá Panna Mária:
„Hľa, tvoj syn.“ (Jn 19, 26).
Ochraňuj a prihováraj sa za nášho kňaza a aj za nás, ktorí sa za neho modlíme, aby sme raz spolu všetci oslavovali Najsvätejšiu Trojicu v nebeskej vlasti. Amen.*

Žehnám všetkým bratom a sestrám, ktorí sú zapojení do nepretržitých modlitieb za kňazov.

*Mons. ThDr. Ján Babjak SJ,
prešovský eparcha*

Za vás všetkých, ktorí sa touto výzvou pripojíte k apoštolátu, šírenému našim Inštitútom, sú slúžené každý mesiac v poslednú stredú sväté omše, aby ste vytrvali v tomto apoštoláte (tolko z výzvy INSPM).

Tí, ktorí sa zapojili do modlitieb ešte cez zosnulého pána Malíka (kvôli aktualizácii údajov), ako aj tí,

ktorí cítia pozvanie k tejto službe, prosím skontaktujte sa s pani Emíliou Tadialovou (0907 714 258), aby bola jednotná evidencia. Dostanete obrázok aj s textom modlitby.

Text: Emília Tadialová
Foto: M. Melicherčíková

Blahoželáme kňazom k jubileám

Blahoželáme pátrovi Alojzovi Orlickému, SchP. k jeho krásnemu životnému jubileu 65 rokov, ktorého sa dožil 6. marca 2013.

Velká vdaka mu patrí za ľudský prístup k veriacim i neveriacim, za úžasné duchovné spoločenstvo mladých, ktorým sa venoval a s ktorými každoročne pripravoval vigíliu Zoslania Ducha Svätého v kláštore piaristov v Prievidzi v čase Turíc. Aj vďaka pátrovi sa schádzala mládež s programom zo širokého okolia, na ktoré spomínajú i bývalí študenti - medici, dnes už lekári z Martina.

Milý páter Alojz, vyprosujeme Vám hojnosť Božích milostí, zdravia i darov Ducha Svätého a lásku nebeskej Matky. Želáme Vám, aby ste boli vždy svetlom, ktoré ukazuje správnu cestu a šíri skutočnú Božiu lásku.

Dňa 5. marca 2013 oslávil svoje životné jubileum 60 rokov vdp. ThDr. HELic. Pavol Kollár, PhD., rodák z farnosti Partizánske - Šimonovany.

Zo srdca mu blahoželáme k narodeninám. Ďakujeme mu za jeho dlhoročné obetavé pôsobenie v prievidskom regióne počas totality, ale aj v nasledujúcich rokoch po jej ukončení.

Vážený páter Pavol! Nech Vás Boh naďalej chráni mocnou rukou, nech Duch Svätý osvecuje Vašu myseľ, aby ste správne chápali jeho pravdy a jasne ich vysvetľovali bratom a sestrám tak, ako ste po dlhé roky robili pri vysluhovaní sv. omši a pri kázňach v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi.

Vyprosujeme Vám veľa zdravia, Božieho požehnania a mnoho tvorivých síl v kňazskej, pedagogickej a literárnej práci. Nech Vás naďalej mocne ochraňuje Panna Mária.

Redakcia farského časopisu Bartolomej
Foto: P. Humajová a M. Melicherčíková

Omšové víno

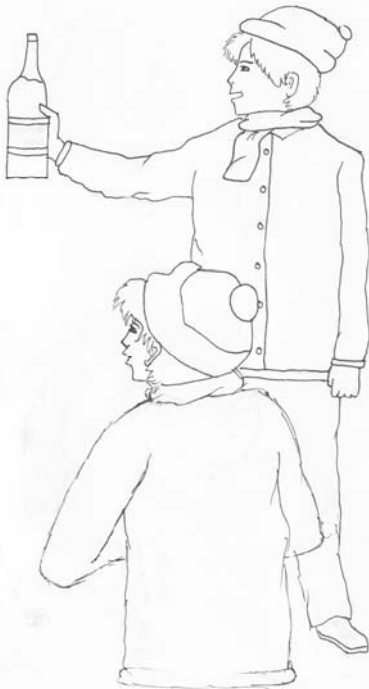
Strýc Jožo, otec miništranta Ďurka, mal dobrého kamaráta Paľa, s ktorým to roky t'ahali v stolárskej dielni. Počas dlhej treskúcej zimy nebolo čo robiť, lebo ľudia v dedine preratúvali každý šesták, aby vyšli so živobytím do jari, kým sa začnú aspoň drobné na jarmokoch obracať.

Ďuro s Paľom, dúfajúc v Božie požehnanie, slúbili sa farárovi v Hrozienkove, že vystrúhajú z lipového dreva pár krásnych obrázkov križovej cesty do miestneho kostolíka. Popri stolárčine sa vyučili aj rezbárčine u starého majstra Jána, ktorý bol už na večnosti, a tak si toto remeslo dobre opatrovali a radi sa s ním podelili, rovnako ako nebohý majster Jano.

Strýc Paľo bol skôr na hrubú a ťažkú robotu, kým strýc Jožo mal cit pre maličkosti. Spolu vypílili rovnako veľké obrazce, ktorým vdýchol strýc Jožo dušu, keď do nich vytesal svedectvo Pánovho utrpenia. Keď boli s prácou hotoví, Jožo hovorí: „Nože,

Paľko môj, pozri ako nám tá robota išla od ruky, už len tie obrázky zavesíme do kostola a môže prísť veľký pôst.“ „Veru hej,“ pritakáva Paľo a tvrdou, zrobenou rukou pohľadza jemne opracované kúsky dreva, „vyzerajú, akoby mali každý v sebe život, Jožko, pekne si ich vystrúhal. Farárko bude rád.“ Jožo s Paľom boli chudobní, ale statoční farníci, čo mohli, to druhým pomohli. Preto sa aj dohodli, že križovú cestu vyrobia pre kostol len tak, nežiadajúc za to žiadnu plácu. Jediné, čo si pýtali, bol materiál na prácu, a preto dal farár z farského urbára odpíliť dve najkrajšie lipky.

„Krásne drevko,“ pohladil svoju prácu aj Jožo, „to spieva.“ „Do obeda ešte ďaleko, zbehnime na faru dojednať sa s farárom, kedy sa križová cesta zavesí do kostola, nech je s tým do škaredej stredy pokoj,“ navrhol Paľo, a tak sa vedno s Jožom vybrali na faru. Všade bolo hodne vody, lebo sa pomaly topili a späť zamrzali skoré jarné ľady, a tak sa Jožko s Paľkom smiali cestou na faru jeden na druhom, ako im nohy do strán utekali. „Jožo, ty ideš za farárom, ako keby si mal už dva pod čapicou.“ „Ty sa nesmej, teba krúti, ani čo by si sa na koze viezol,“ odpovedal Jožo Paľovi so smiechom. „Keby sme si povypíjali, nepoviem.“ „Ej veru, vedel by som zahnať túto poslednú zimu ničím tuhším,“ skonštatoval Paľo, mysliac na pálené. „Čože pálené,“ prečítal mu myšlienky Jožo, „ved' ideme k farárkovi, vypýtajme si za prácu flašku omšového, to sme ešte neskúsili.“ „Ved' sme mu povedali, že práca bude za-

darvo,“ namieta Paľo, ale slinu by mal i on. „Nechaj tak, ved' prídre vhodná chvíľka,“ zasmeje sa Jožo, a už sa vidí odchádzať z fary s fľaškou omšového vína a s túžbou, že ho konečne ochutná.

Na fare bolo rušno, práve farár vyprevádzal posledných snúbencov, čo chceli stihnúť svadbu ešte pred pôstom. Všetkým bolo jasné, že túto sobotu bude u hrnciarov veľká veselica. Po ich vyprevadení sa Jožo s Paľkom dohodli s farárom, že začnú vešať obrazy až od pondelka, aby kostol vyzeral k svetu, kým bude sobáš, a aby sa všetko dokonalo ešte pred popolcovou stredou. Po tejto dohode prišlo i na Jožove slová. Farár sa ich spýtal: „Čože vám, majstri moji, dám za túto veľkú službu? Nemôžem vás nechať odísť s holou rukou!“

„Nuž, pán farár,“ začal Jožo nesmelosť a Paľo mu skočil do reči: „Nič nám nedávajte, sľúbili sme sa zadarmo.“ „Ale nie, len povedzte, čo by som vám ... Vari aspoň fľašku páleného na zahriatie.“ „Nuž pán farár,“ chytil sa nadšene slova opäť Jožo, „keby ste nám niečo chceli, nuž my sme sa tak s Palím zhovárali, že by sme chceli vedieť, ako chutí omšové, ak to nie je hriech.“ „Čože by to bol, víno ako víno,“ zasmial sa prekvapený farár, „kým nie je premenené. Ale môžem vám ho poslať až večer po chlapcoch, keď prídu miništrovať, lebo kostolník ho zamkol všetko v kostole.“ „Nedbáme,“ privolili strýcovia stolári a vydali sa spokojne z fary domov s vidinou, že sa stretnú večer pri vínku u Joža.

A tak večer Ďurko, Jožov syn, kráčal domov po omši v sprievode svojho kamaráta miništranta Joža s fľaškou omšového vo vrecku. Ako to býva, nielen otcovia ale i synovia sú zveda-

ví, čo je vo fľaši, nuž zastavili sa cestou v starej kôlničke, že zistia, čo ich otcovia dostali od farára. Kým Ďuri čakal v kôlničke, mladý Jožo vbehol k svojej hluchej babke po vývrtku, lebo zátka fľaše bola hlboko vrazená v hrdle, takže si s ňou inak nevedeli poradiť. Babka driemala a ani nezbadala, že bol Jožo u nej, tak nemusel narýchlo vymýšľať, načo prišiel, len rýchlo zmizol v susednej kôlni. Po chvíľke mordovania sa so zátkou dostali sa chlapci ku koristi. „Ja idem prvý,“ oznámil Ďuri a nalial do seba veľký glg a divne sa zatváril. „Nie tolko,“ vytrhol mu fľašu z rúk Jožo, „ved' si to všimnú, ty vól.“ A nadložil nad ústa fľašu i on. „Cítiš niečo?“ spýtal sa zarazene Ďurko, netváriac sa moc slávnostne skôr znechutene, mierne pomľaskával s divným úšklabkom. „Necítim, nejaké je slabé, trochu slané,“ zvrastil čelo Jožo. „Páli ťa?“ „Nepáli.“ „Čo nám to dal ten kostolník?“ „Neviem, ale nestojí to za nič. Tak ak toto farár pije, tak mu nezávidím,“ poznamenal Jožo, zatvárajúc opatrne fľašu, aby nič nebolo poznať.

Keď Ďurko došiel domov, skoro mu oči z jamôk vypadli. Za stolom sedel otec, strýc Jožo, farár a kostolník a v dobrej nálade ho privítali. „Kdeže si Ďurko s tou fľaškou tolko?“ spýtal sa kostolník. „Kdeže by som bol, ved' tu!“ odpovedal Ďurko, tušiac niečo zlého. „Takto neskoro sa chodí z omše?“ nepekne sa pozrel na Ďura otec, až mu zle zostalo. „Ved' my sme s Jožom...“ začal nsmelo Ďuri. „Ved' vy ste chceli vedieť, čo je vo fľaši!“ dokončil veselo farár. „No...“ nezmohol sa na nič iné, než na pravdu, vystrašený Ďurko. Všetci sa náhle začali smiať - vrátane otca aj strýca. A smialo sa tak, že až skoro popadali pod stôl, takže Ďuri si v duchu vydýchol, lebo búrka bola zažehnaná. No

nebolo možné z nich dostať, čo bolo v tej fľaši.

Ešte v ten večer sa po dedine roz-nieslo, že miništranti Ďuro s Jožom vypili starej cigánke Justíne svätenú vodu na veľkonočné svätenie príbytku, ktorú popletený kostolník omylom poslal majstrom stolárom za

dobru prácu. Ešte roky potom oboch chlapcov na posmech volali všetci v dedine Ďurko Vysvätený a Jožko Vy-svätený.

Text: -mjl-

Ilustrácia: Stella Šimurková,
6. ročník (ZŠ Koš)

Všetko chcel obnovit' v Kristovi

Sv. Pius X.

V roku 1903 sa kardináli zišli na konkláve, aby zvolili nástupcu Leva XIII.. Jasným favoritom sa zdal byť kardinál Rampolla. Počet hlasov pri jeho voľbe neustále stúpal. A vtedy zasiahol rakúsko-uhorský cisár František Jozef I.. Prostredníctvom poľského kardi-nála Puzyna oznámil: „Rampolla nie je vhodný kandidát!“

Bolo to po poslednýkrát, čo svetská moc zasiahla do voľby pápeža. Ná-sledne zvolený kardinál Sarto, pá-pež Pius X., zaviedol trest automa-tickej exkomunikácie pre každého, kto by na konkláve priniesol veto nejakého svetského panovníka.

Nadaný študent

Giuseppe Melchiorre Sarto sa naro-dil 2. júna 1835 v Riese na severový-chode Talianska. Bol druhým naj-starším synom z desiatich detí. Po-chádzal z chudobnej rodiny. Jeho otec bol poštár a zomrel, keď mal Giuseppe 16 rokov. Matka si privyrá-bala šitím.

Napriek chudobe Giuseppe vyštudo-val gymnázium v Castelfranco Vene-to a v štúdiách pokračoval v seminári v Padove. Bol vždy najšikovnejším študentom v triede a dosahoval vy-nikajúce výsledky. Za kňaza bol vy-svätený v roku 1858. Pápež mu však musel udeliť výnimku, pretože ešte nespĺňal na kňazstvo potrebný veko-vý limit.

Horlivý kňaz

Svoju kňazskú službu začal Giuseppe Sarto v Tombole, malej dedinke, kde žili prevažne sedliaci a kupci dobytká. Neskôr sa stal farárom v Salzane. Ľudia ho mali radi, preto-že sám pochádzal z chudobných po-merov a rozumel ich problémom. Bol vyhľadávaným kazateľom.

V roku 1875 sa stal špirituálom v kňazskom seminári v Trevice a o deväť rokov neskôr bol menova-ný za biskupa v Mantove. Giuseppe sa snažil tomuto povýšeniu vyhnúť, pokladal ho za priveľký kríž. Pápež Lev XIII. však trval na svojom.

Biskup Sarto žil v Mantove v chudobe, pracovitosti a nábož-nosti. Snažil sa všemožne pozdvih-núť úroveň miestneho seminára a zvolal i diecéznu synodu, ktorá sa tu nekonala už 250 rokov.

V roku 1893 bol Giuseppe Sarto vy-menovaný za kardinála a benátskeho patriarchu. I tu pokračoval v pas-toračných aktivitách, podporoval vyučovanie katechizmu a staral sa o

dobrú výchovu kňazov. Usporiadal i eucharistický kongres, na ktorý svojho legáta vyslal aj pápež Lev XIII.. Nezabúdaj ani na chudobných, často im rozdal všetko, čo mal a nebolo zriedkavosťou, že sa kvôli nim zadlžil.

Pápež reforiem

Keď sa Giuseppe Sarto v roku 1903 stal pápežom, zameral sa na vnútornú reformu Cirkvi. Nariadil nové kodifikovanie cirkevného práva, zjednodušil úradovanie a zrušil zbytočnú byrokraciu. Zreformoval liturgickú hudbu a podnietil i nové vydanie Rímskeho misála a Rímskeho breviára. Založil ústredný tlačový orgán Svätej stolice *Acta apostolicae sedis*.

V otázkach viery a mravov bol neobľomný. Encyklikou *Pascendi* odmietol šíriaci sa modernizmus, ktorý spočíval v asimilácii moderných filozofických názorov do katolíckej viery a spájal sa s veľkým relativizmom.

Mal veľkú úctu voči Eucharistii. Povolil deťom prijať prvé sväté prijímanie skôr, ako dosiahnu 14 rokov, čo bolo dovtedy nemožné. Aj ostatných ľudí vyzýval k častému sv. prijímaniu.

Umožnil aktívnu účasť laikov na liturgii. Hovorieval, že jeho cieľom je dosiahnuť nie aby sa ľudia modlili na omši, ale aby sa ľudia modlili omšu. Doslova naplňal svoje pápežské heslo, ktoré znelo: „*Všetko obnoviť v Kristovi.*“

Pápež Pius X. zomrel začiatkom 1. svetovej vojny, 20. augusta 1914, na zápal pľúc. Ešte skôr, ako vojna vypukla, upozorňoval ľudí na to, aby sa primkli ku Kristovi a vo svojom apoštolskom liste vyjadril veľkú bolesť nad nepokojmi. Blahorečený bol v roku 1951, svätorečený v roku 1954. Je považovaný za jedného z najväčších pápežov v dejinách.

Pripravila: Petra Humajová
Životopisné údaje:
www.zivotopisysvatych.sk
wikipedia.org

Spomienka

Dňa 25. apríla 2013 si pripomenieme 1. výročie, čo nás opustil náš drahý Peter Petráš z Prievidze - Necpál. Odpočinutie večné, daj mu, ó, Pane.

S vďakou a láskou spomínajú manželka a deti s rodinami.

7. apríl 2013 - 2. veľkonočná nedeľa

Č1 - Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľuďom.

Sk 5, 12-16

R - Oslavujme Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky. Ž 118

Č2 - Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný a Živý...

Zjv 1,9-11a.12-13

Ev - Tomáš vtedy nebol s nimi a tomuto neuveril a povedal: „Ak neuvidím na jeho rukách stopy po kľincoch a nevložím svoj prst do rán po kľincoch a nevložím svoju ruku do jeho boku, neuverím.“ ... „Vlož sem prst a pozri moje ruky! ... A nebuď neveriaci, ale veriaci.“ Tomáš odpovedal: „Pán môj a Boh môj!“ Ježiš povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli a uverili.“

Jn 20, 19-31

14. apríl 2013 - 3. veľkonočná nedeľa

Č1 - Boh našich otcov vzkriesil Ježiša, ktorého ste vy zavesili na drevo a zavraždili.

Sk 5,27b-32.40b

R - Budem ťa, Pane, oslavovať, že si ma vyslobodil.

Ž 30, 2-13

Č2 - Videl som a počul som hlas mnohých anjelov okolo trónu, bytosti a starcov.

Zjv 5,11-14

Ev - Potom sa Ježiš opýtal Šimona Petra: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ On mu povedal: „Pas moje baránky!“ Druhýkrát mu povedal: „Pas moje ovce!“ A tretí raz opäť: „Pas moje ovce! Veru, veru, hovorím ti... Keď zostárneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš.“

Jn 21,1-19

21. apríl 2013 - 4. veľkonočná nedeľa

Č1 - Ustanovil som ťa za svetlo pohanom, aby si bol spásou až do končín zeme.

Sk 13,14.43-52

R - Sme jeho ľud a ovce z jeho stáda.

Ž 100

Č2 - Potom som videl, a hľa, veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať...

Zjv 7, 9.14b-17

Ev - Moje ovce počúvajú môj hlas, ja ich poznám a ony idú za mnou. Ja im dávam večný život. Nezahynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých a nik ich nemôže Otcovi vytrhnúť z ruky. Ja a Otec sme jedno.

Jn 10, 27-30

28. apríl 2013 - 5. veľkonočná nedeľa

Č1 - Posilňovali srdcia učeníkov a povzbudzovali ich, aby vytrvali vo viere...

Sk 14,21b-27

R - Oslavovať ťa chcem naveky, Bože, môj Kráľ...

Ž 145

Č2 - A ten, čo sedel na tróne, povedal: „Hľa, všetko robím nové.“ Zjv 21,1-5a

Ev - „Teraz je syn človeka oslávený a v ňom je oslávený Boh. A keď je Boh oslávený v ňom, aj Boh jeho v sebe oslávi, a čoskoro ho oslávi. Deti moje, ešte chvíľku som s vami. Nové prikázania vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“

Jn 13,31-33a.34-35

Farská kronika

od 26. februára 2013
do 25. marca 2013

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Nela Hopkova
Jakub Goberšic
Alex Talian
Imrich Trepáč
Leonard Brida
Sofia Mária Grossová
Tomáš Rábek
Lukáš Ruttkay

**S kresťanskou nádejou na stretnutie
vo večnosti sme sa rozlúčili
so zomrelými:**

Anna Polínová, 79 r.
Anna Klincová, 46 r.
František Mikuš, 68 r.
Anton Dubovský, 88 r.
Vojtech Duchoň, 84 r.
Ondrej Dolog, 64 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Teologický poradca:

Mgr. Martin Dado, dekan
Zodpovedný redaktor, sadzba:

Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

M. Melicherčíková, A. Gálová,
A. Karaková, Mgr. E. Blašková

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná strana, str. 3
a 22 – L'Osservatore Romano; str.
2 cambodia.orthodox.or.th;
str. 23 - A. Vlčko; zadná strana -
M. Melicherčíková

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
výberu a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Skautská křížová cesta
16. marec 2013, Rajecká Lesná

Veľká noc 2013 v našej farnosti

